

Lakat T. Károly: Kell ott fenn egy Császár – 8.

2013 szeptember 10. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még
nincs értékelve

Mérték

1963. november 27-én, Dorogon néhány perccel a mérk?zés és egyben a félidényes bajnokság befejezése el?tt a Fradi 1:1-re állt és sok oka volt arra, hogy bajnoknak érezze magát.

Hogy végül hogyan sikerült a bajnoki záró tabella harmadik (…) helyére letornázniuk magukat, arról még ma is krimibe ill? történeteket mesélnek a résztvev?k, (s mint az ilyen esetekben szinte mindig) mindenki másként emlékszik a bajnokságfordító pillanatokra.

Mesébe ill? szerencse, hogy a mérk?zésr?l az utókor számára megmaradt egy néhány perces felvétel, amelyen a klub történetének egyik legdrámaibb bajnoki hajrája, a kor technikaiszínvonalán persze, de nyomon követhet?.

A mozikban akkoriban az úgynevezett nagyfilm el?tt mindig levetítették a hét kül- és belpolitikai eseményeir?l, a kulturális és sportélet történéseir?l készült összefoglalót, amelyet a nem túl nagy alkotói fantáziáról árulkodó Filmhíradónak hívtak.



Miután televíziós készülék még csak nagyon kevés család otthonában díszelgett a nagyszoba f?helyén (rajta az elmaradhatatlan, nagymamák által horgolt csipketerít?vel, s az irgalmatlanul giccses nippekkel), a nép az újságokból és a Filmhíradóból tájékozódott arról, hogy mi történik itthon és a nagyvilágban. Ennek a Filmhíradónak az utolsó anyaga (amennyiben a magyar válogatottnak volt az adott hétre es? mérk?zése) garantáltan a nemzeti 11 soros találkozójának három maximum négy perces összefoglalója volt, benne a legnagyobb helyzetekkel és a gólokkal. Nem véletlenül cseng mind a mai napig ismer?sen a már akkor moziba járó nemzedékem fülében a Cs?ke József- Fifilina József kett?s neve (sajnos, már egyikük sem él…), hiszen ezeket a mini-tudósításokat mindig ?k készítették.

Egy szimpla Dorog-Ferencváros bajnoki meccs azonban (dacára annak, hogy a bajnoki cím a tét) kevés volt ahhoz, hogy a heti Filmhíradóba bekerüljön.

Csak áldhatjuk a nevét annak, aki egy id? után kitalálta, hogy a heti rendes Filmhíradókon kívül(el?bb havonta,

majd kéthetente) készüljön külön Sporthíradó is. (itt jegyzem meg: volt Világhíradó címmel, csak a határainkon túli eseményeket összefoglaló válogatás is, szigorúan az éppen megfelel? politikai széljárásnak megfelel? tematikával, hogy a Filmhíradó és a nagy film közé beiktatott él? artista m?sorokról már ne is beszéljek), s ebben már szerepelhetett a bajnoki cím szempontjából sorsdönt? összecsapás.

Ezen a néhány perces felvételen *(Szepesi Györgynek a rádió közvetítéséb?l átvett hangját a film alá keverve*) azt láthatjuk, hogy jobbról ível?dik szöglet a Fradi kapujának el?terébe. A zöldek akkori kapusa, Aczél László az el?tte álló sok játékostól nem fér a labdához, a középhátvéd Mátrai viszont igen… Felszabadításnak szánt rúgása után azonban a labda játékostársát, Rákosi Gyulát találja telibe, akir?l oldalra pattan, s a dorogi szempontból a jobb helyen álló Szuromi úgy 8 méterr?l, a jobbösszeköt? helyér?l, laposan a hálóba bombáz. 2:1 a Dorog javára.

Ez volt az a pillanat, amikor az aznap mérk?zést már nem is játszó Gy?ri ETO volt a bajnok.

Mi több, az is maradt, mert az utolsó néhány perc már kevés volt a Fradinak ahhoz, hogy kiegyenlítsen. Márpedig egy 2:2-vel újra az Üll?i útra került volna a bajnoki arany.

A korabeli feljegyzések szerint a dorogi pályát háromnegyed részig megtölt? ferencvárosi szurkolók (itt jegyzem meg, Flóriék szerint a fennmaradó negyedrész dorogi drukker dönt? többsége is nekik szurkolt) dermedten nézték a történteket. Egyszer?en nem akarták elhinni, hogy az ? csapatukkal ez megtörténhet.

No, nem feltétlenül az, hogy kedvenc csapatuk ne játszhatna döntetlent Dorogon (ne felejtsük el, hogy ott a Pálmai, Prohászka fedezetsor el?tt a Karába, Szuromi, Monostori, Kertes, Csóri csatársor rohamozott), hanem az, hogy két meccsen kellett volna egy nyomorult pont a bajnoki cím megszerzéséhez (és egyben megvédéséhez), s ezt az egyet nem volt képes a Fradi megkaparintani.

A brutális bajnoki hajrá-összeomlás, persze nem Dorogon, s nem az utolsó meccsen kezd?dött.

Alberték (mint címvéd?k) remekül kezdték ezt a félidényesre kiírt pontvadászatot. (Azért kellett öt hónap alatt egy teljes bajnokságot játszani, hogy az addigi ?szi-tavaszi bajnoki menetrendr?l a teljes magyar futball átállhasson a naptári évvel megegyez? bajnoki rendszerre, azaz: márciusban rajt, november végén, december elején bajnokavatás. Európa szinte minden országában már réges-régen ilyen rendszerben futballoztak, de miután Magyarországon nem, rendre olyan faramuci helyzet állt el? a nemzetközi kupákban, hogy a magyar bajnok már régen nem volt magyar bajnok, amikor a BEK küzdelmeinek nekivágott…)

4:0-ra nyernek Komlón, de a folytatás is parádés, hiszen az MTK (0:0), a Vasas (2:2), és a Tatabánya (1:1) kivételével mindenkit simán vernek, míg nem elérkezik a Fradiszámára a Dráma Napja: a Népstadionban, 60 000 néz? el?tt (az osztrák Vlahojanisz játékvezetése mellett) a Bp. Honvéd „kivégzi” a Fradit.

Tichy, Komora, és Katona két-két gólját a jobbszéls? Nagy Gyuri toldja meg még eggyel, az pedig sem a Fradi szurkolókat, sem magát a gólszerz?t cseppet sem vigasztalja, hogy a zöldek mindkét találatát Albert jegyzi.



(fotó: Novák Dezs? gy?jteményéb?l)

Túl a vereség (2:7…) drámai voltán, a Gy?r is ekkor áll a táblázat élére, de ez különösebben nem izgatja az Üll?i úti törzsközönséget, hiszen míg Palotaiéknak már csak egy mérk?zésük van hátra, a Fradinak a Galatasaray elleni BEK találkozók id?pontjainak többszöri tolódása miatt, az elmaradt bajnokik miatt még három!

(A vidékifutball akkori erejére tökéletesen jellemz?: ebben a pillanatban a Komló a 3. és határozott esélye van a bajnoki cím megszerzésére is, s?t ma már tudjuk, hogy akár az aranyérem is a bányász-városba kerülhetett volna, ha az utolsó fordulóban legy?zik a Honvédot, a Gy?r meg otthon kikap).

A Gy?r azonban az utolsó meccsét hazai pályán Keglovich és Orosz góljaivalsimán nyeri a Csepel ellen, s a maga részér?l a 13 meccsén szerzett 17 pontjával(20:7-es gólkülönbséggel) be is fejezi a bajnokságot. A játékosai elmennek szabadságra, hiszen ezt a bajnokságot a Fradi(gondolják Gy?rben…), ha másutt nem, az utolsó, még hátralév? dorogi találkozóján úgyis megnyeri.

Alberték közben szorgalmasan pótolnak, az Üll?i úton egy 3:0-as Diósgy?r elleni diadallal próbálják meg elfeledtetni a végs?kig csalódott híveikkel a Honvéd elleni 2:7-et, ám aznap, amikor a Gy?r bajnoki zárórát tart, egy ország általános elképedésére a Ferencváros 2:1-re kikap Szegeden!

Ma már tudjuk, hogyha a Tisza-partján csak egy döntetlent ki tud csikarni a zöld-fehér gárda, akkor már bajnok, s miként annak az esztend?nek a nyarán a Népstadionban a Szeged ellen, úgy az év végén Dorogon már csak fieszta jelleggel kell lejátszani a 90 percet.

Nos, ez az, ami nem sikerült, s?t (lásd, mint fent) a dorogi dráma is kicsúcsosodott egy Szuromi gólformájában.

Az élet a futballban is duplán osztja a pofonokat, a végén a Fradi nemhogy az aranyat, de még az ezüstöt sem szerzi meg (csak gólaránnyal ugyan) a Bp. Honvéd is megel?zi. Ha nincs a 2:7, csak egy valamivel „szerényebb” vereség, akkor a Ferencváros ezüstérmesként zárja az 1963-as esztend?t.

(A Gy?r egyébként egyáltalán nem érdemtelenül nyerte a bajnokságot. Remek csapatuk volt, ezt a BEK-ben fényesen bizonyították is. A Chemie Leipzig ellen oda-vissza nyernek (4:2, 2:0), túljutnak a Lokomotív Szófia gárdáján is (5:3, 3:4), a DWS Amszterdam sem jelent akadályt (1:1, 1:0), s csak az 1961-ben, 1962-ben, 1963- ban és 1965-ben is BEK dönt?t játszó (s?t, az els? kett?t meg is nyer?) Germanóval, Torresszel, Eusebióval, s még vagy öt világsztárralfelálló Benfica tudja elbúcsúztatni ?ket (0:1, 0:4).

Flórit (gondolom) nem igazán vigasztalja, hogy a góllöv?listán 11 góllal a 2. helyen végez a 13 gólos Tichy Lajos mögött, meg aztán az esze is inkább a dorogi meccs után három nappalsorra kerül? esküv?jén jár.

A világ ezzel éles ellentétben, a Fradi dorogi drámájánál összehasonlíthatatlanul nagyobb drámán szörnyülködik: 1963. november 22-én a texasi Dallasban halálos merényletet követnek elJohn F. Kennedy amerikai elnök ellen. Egy ilyen horderej? esemény azért még az 1963-as életét él? magyarok között is a mindennapok témája, bár ?szintén szólva az sem volt számukra teljesen közömbös, hogy Kádár ebben az évben hirdetett közkegyelmet az 56-os események után bebörtönzöttek számára.

A mozik telt házakkalfutnak és aranyéveiket élik. A színházi élet nagy eseménye Gábor Miklós Hamlet alakítása a Madáchban, a Ruttkai-Latinovits kett?s Rómeót és Júliát alakít a Vígben, a Tháliában pedig Kazimír Károly színre viszi Fejes Endre remekét, a Rozsdatemet?t, az id?sebb Hábetler szerepében Szabó Gyulával, Pék Máriát Horváth Teri, az ifjabb Hábetlert Madaras József játssza.

Én mégis egy olyan film megemlítésével búcsúzom az évt?l és ett?l a fejezett?l, amelynek nagyon is sok köze van a futballhoz.

Miközben Flóri(Fenyvesi Mátéval a csatársor baloldalán) bajnokságot nyer és bajnokságot veszít ebben az esztend?ben, Görögcs ugyan csak 5. az Újpesttel, de már a nagy klasszisok között emlegetik, addig a válogatott mára kultikussá lett Sándor, Görögcs, Albert, Tichy, Fenyvesi csatársorának jobbszéls?je, a csodálatos Sándor Csikar filmf?szerepet (!) kap, Rényi Tamás „Mindennap élünk” cím? mozijában. A forgatókönyvet Kertész Ákos írja, de aki azt hiszi, hogy valami sunyi áttétellel az alkotók, az akkoriban az ország legnépszer?bb emberei közé tartozó Csikarból, mint a magyar válogatott jobbszéls?jéb?l akarnak sikert csinálni, vagy hasznot húzni, az nagyon téved.

A filmben egy szó el nem hangzik a futballról, a történet egy brigád életér?lszól, s a brigádtagok barátságát és emberségét egy brigádon belüliszerelmi viszony állítja szakítópróba elé.

Sándor Csikart a filmben Sajeknak hívták, s ? volt az, akinek a feleségét elszerették. Ha megemlítem, hogy a „Mindennap élünk”-ben, többek között szerepelt még Sinkovits Imre, Agárdi Ilona, Koncz Gábor, Horváth Sándor, Bánhidi László, és Galambos Erzsi is, akkor senki sem mondhatja, hogy Csikar a Filmgyárban rosszabb csapatba került, mint amilyenben a Népstadionban játszott.

A „magas labdák” azonban, amelyeket filmbéliriválisa felé a szövegkönyv szerint beível, rendre átszállnak a „gaz csábítót” alakító Koncz Gábor feje felett. Márpedig Sándor Csikar, nem ehhez van hozzá szokva.

Ha ? elfut és bead, akkor Albert érkezik. És…

Lakat T. Károly

www.tempofradi.hu – A Flag Polgári Magazin partnere



Ajánló